

SVETOVNI SLOVENSKI KONGRES

SLOVENIAN WORLD CONGRESS

I. KONFERENCA SLOVENSKEGA KMETIJSTVA IN GOZDARSTVA DOMA IN PO SVETU

Ljubljana, 21. - 22. oktober 2015

Svetovni slovenski kongres je 21. in 22. oktobra 2015 v Ljubljani pripravil 31. srečanje slovenskih strokovnjakov doma in po svetu, nad katerim je častno pokroviteljstvo prevzel predsednik Vlade RS, dr. Miro Cerar. Tokratna tematika je bila osredotočena na področje kmetijstva in gozdarstva. Vsebinsko konferenca je Svetovni slovenski kongres pripravil v sodelovanju z Gozdarskim inštitutom Slovenije, Kmetijskim inštitutom Slovenije, Kmetijsko gozdarsko zbornico Slovenije, Kmečko zvezo iz Italije in Kmetijsko gozdarsko zbornico Koroške iz Avstrije, finančno pa je izvedbo konference podprl Urad za Slovence v zamejstvu in po svetu. Osrednje programske točke konference so bile: stanje, prihodnost in izzivi slovenskega kmetijstva, živilsko predelovalne industrije, gozdarstva in lesarstva; izobraževalni sistem in prenos znanja v kmetijstvu in gozdarstvu doma in po svetu ter predstavitev kmetijsko-gozdarskih projektov in primerov dobrih praks doma in po svetu.

Navzoče so ob začetku konference pozdravili: predsednik Svetovnega slovenskega kongresa, dr. Boris Pleskovič, direktor Gozdarskega inštituta Slovenije, dr. Primož Simončič, državna sekretarka na Ministrstvu za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano, mag. Tanja Strniša, državni sekretar na Ministrstvu za gospodarski razvoj in tehnologijo, Aleš Cantarutti ter sekretar Urada za Slovence v zamejstvu in po svetu, dr. Zvone Žigon.

V uvodnem tematskem sklopu o stanju, prihodnosti in izzivih slovenskega kmetijstva, živilsko predelovalne industrije, gozdarstva in lesarstva so sodelovali Miroslav Rednak s Kmetijskega inštituta Slovenije, Janja Kokolj Prošek z Ministrstva za kmetijstvo ter Jurij Diaci in Franc Pohleven z Biotehniške fakultete v Ljubljani. Sklopu je predsedoval Igor Potočnik z Biotehniške fakultete v Ljubljani. Ugotovili in strinjali so se, da bi tako v kmetijski kot v gozdarski panogi morali gospodariti po načelu surovinskih danosti in energetskih možnosti. Ključna elementa razvoja kmetijstva sta znanje in tržno organiziranje. V svetu je močan poudarek na teh dveh usmeritvah pri tem pa v Sloveniji stagniramo. Zdravi gozdovi so temelj preživetja vsakega naroda, tako v lastninskem in ekonomskem, kot v ekološkem in varovalnem pogledu

Sledil je najobsežnejši sklop z naslovom Prihodnost in izzivi okoljsko učinkovitega kmetijstva in živilsko predelovalne industrije, ki mu je predsedoval Andrej Simončič s Kmetijskega inštituta Slovenije. V sklopu so svoja videnja posredovali: Tanja Strniša z Ministrstva za kmetijstvo, Emil Erjavec in Stane Kavčič z Biotehniške fakultete v Ljubljani, Darij Krajčič z Zavoda za varstvo narave, Vladimir Čeligoj z Ministrstva za kmetijstvo, Edi Bukavec iz Deželne kmečke zveze v Italiji, Stefan Domej iz Skupnosti južnokoroških kmetov in kmetov iz Avstrije in Zoran Ožbolt iz Kmetijsko izobraževalne skupnosti s Hrvaške. Ugotovili so, da trend rasti v kmetijski panogi pada, država naj pristopi h kmetovalcev z nižjimi stroški obdelovanja kmetijskih površin in zagotavlja višje cene odkupa pridelkov. Slovenija naj preuči ali je slovensko agro-živilstvo dovolj razvito in konkurenčno, več pozornosti pa naj nameni varovanju kmetijskih zemljišč, ki so nujno potreben vir za preživetje naroda. Predlagajo, da naj država z ukrepi zagotavlja in vzpodbuja samooskrbo pri slovenskih kmetijah, ob tem pa opozarjaj, da moramo hkrati

stremeti k ohranjanju kulturne krajine. Izkoristiti moramo naravno kulturno dediščino in Slovenijo promovirati kot deželo, ki ponuja obilo domačih kulinaričnih užitkov in specialitet.

Primož Simončič z Gozdarskega inštituta Slovenije je predsedoval sklopu Prihodnost slovenskega gozdarstva in lesnopredelovalne industrije. V sklopu so sodelovali še: Miha Humar in Janez Krč z Biotehniške fakultete, Damjan Oražem iz Zavoda za gozdove, Mitja Piškur z Gozdarskega inštituta Slovenije in Marian Tomažej iz Kmetijsko-gozdarske zbornice avstrijske Koroške. Predelava lesa ne onesnažuje okolja ter sovпада s turistično usmerjenostjo Slovenije. Zato naj Slovenija namesto energetske potrošnje materialov omogoča predelavo lesa, uporabo lesnih izdelkov in objektov iz lesa in spodbuja promocijo lesa, ki bo v prihodnosti zamenjal izdelke za katere se porabi več energije. Glede na trende porabe lesa in smernice EU se nam v prihodnjih 20 letih obeta drastičen porast porabe lesa. Vprašati se moramo ali je smiselno pričeti z gojenjem hitrorastočih vrst dreves ali je ekonomično bolj opravičljiv uvoz lesa. S sonaravnim gozdarjenjem, ki je značilno za Slovenijo, pa naj se zagotovi večja vloga lesa, kot energenta bodočnosti.

Naslednji dan je potekal tematski sklop Izobraževalni sistem in prenos znanja v kmetijstvu in gozdarstvu doma in po svetu. Sklopu je predsedoval Emil Erjavec z Biotehniške fakultete, svoje poglede na izobraževanje pa so predstavili: Branko Kramberger s fakultete za kmetijstvo in biosistemske vede Univerze v Mariboru, Andrej Simončič s Kmetijskega inštituta Slovenija, Branko Ravnik s kmetijsko gozdarske zbornice Slovenije, Milan Šinko z Biotehniške fakultete, Hojka Kraigher z Gozdarskega inštituta Slovenija, Marjan David z Višje zvezne šole za gozdarstvo v Avstriji, Vera Malnar in Miha Koren oba sodna izvedenka s področja kmetijstva, Vera Malnar s Hrvaške in Miha Koren iz Italije. Primerjalne raziskave so pokazale, da je predmetnik slovenskih biotehniških fakultet, ki obsega tudi pridobitev znanja s področja zakonodaje šibek, saj je pridobitev tovrstnega znanja možna le pri 40% predmetov. S tega vidika bi bilo potrebno prestrukturirati in obogatiti predmetnik, prav tako pa razmišljati o ekstenzivnem poudarku na praktičnem šolanju kot je to na primer v Avstriji. Predavatelji so si bili enotni, da je med mladimi vse manj interesa za zaposlovanje v kmetijskih ali gozdarskih panogah. Verjetna rešitev bi bila investicija države v štipendiranje in ustrezne zaposlitev ob koncu šolanja, kar bi zagotovilo večji vpis mladih v tovrstne programe. Predpogoj pa je, da se zagotovi kvalitetnejše vire prenosa znanja ter omogoči kvalitetno pridobitev profesionalnih znanj.

V zadnjem sklopu, ki ga je vodil Dejan Bavčar s Kmetijskega Inštituta Slovenije, smo imeli priložnost prisluhniti uspešnim praksam s področja kmetijstva in gozdarstva. Predstavitve Božidarja Zajca, Stefana Predana, Franca Fabca in Tanje Peric iz Italije, Janeza Jenka s Škotske, Vinka Rizmala iz Avstralije, Klemna Lisjaka s projekta Agrotour, in Branka Viraga iz Panvite so pokazale, da je na področju kmetijske in gozdarske panoge vseeno mogoče uspešno delovati. Nekateri inovativni pristopi in čezmejne prakse kažejo takšne uspehe, da bi jih bilo smiselno posnemati.

Konferenca se je udeležilo preko 130 obiskovalcev, pripravili smo tudi zbornik s povzetki predavanj vseh sodelujočih, ki je zainteresiranim na voljo v Upravni pisarni Svetovnega slovenskega kongresa na Cankarjevi ulici 1/IV v Ljubljani.